

9. Латинська мова та медична термінологія: примірні програми навчальної дисципліни підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 222 «Медицина» / Розробники: О. Г. Кисельова, О. А. Ніколаєнко. Київ, 2016. 28 с.

10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

11. Митрофанова К. А. Обучение иноязычной лексике медицинской сферы студентов-медиков: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Екатеринбург, 2010. 23 с.

12. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. М. : Просвещение, 1985. 208 с

13. Щукин А. Н. Обучение иностранным языкам: Теория и практика: Учебное пособие для преподавателей и студентов. М.: Филоматис, 2004. 416 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-80-8-2.41>

МОЖЛИВОСТІ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Науменко Н. В.

кандидат педагогічних наук,

*старший викладач кафедри освітніх та інформаційних технологій
Національний фармацевтичний університет*

Козлов А. В.

*старший викладач кафедри фізичного виховання
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна*

Інноваційна діяльність у навчанні майбутніх фахівців має різні форми й потребує принципово нових механізмів взаємодії теорії і практики. Однією з ефективних є проєктна технологія навчання. Передумову впровадження проєктної технології навчання в практику освітньої діяльності кафедри становлять два основні мотиви: пошук методів, які давали б змогу представити освітній процес як організацію переважно самостійної роботи здобувачів освіти та прагнення розглядати освіту більш широко, ніж просто передачу певного обсягу знань.

Метод проєктів не є принципово новим у світовій педагогіці. Термін «проєкт» з латинської «proectus» означає «кинутий уперед». У сучасному розумінні проєкт – це намір, який буде здійснено в майбутньому. За визначенням А. Дахіна, термін «проєкт» має декілька значень. По-перше, проєкт – це попередній (орієнтований) текст документа (проєкту концепції, проєкту стандарту освіти, проєкту програми тощо). По-друге, проєкт розуміють як певну акцію, сукупність заходів, об'єднаних програмою, або організаційну форму цілеспрямованої діяльності – дослідницької діяльності тих, хто навчається. По-третє, це діяльність, спрямована на створення (вироблення, планування, конструювання) будь-якої системи, об'єкта чи моделі [2].

Таким чином, проєктування – це особливий тип інтелектуальної діяльності, відмінною особливістю якої є перспективна орієнтація, практично спрямоване дослідження.

Моделювання освітньої діяльності майбутніх фахівців передбачає таку структуру, відповідно до якої здійснюється науково-проблемний підхід під час засвоєння ними змісту навчальних дисциплін, який зорієнтований на інтеграцію всіх розділів освітньої програми професійної підготовки. Як визначають науковці, таке поєднання передбачає дидактичну інтеграцію навчальних дисциплін, яка може бути компенсаторною (отримання нових науково-теоретичних знань), технологічною (розширення спектра професійно-практичних умінь та навичок), інноваційно-практичною (освоєння нового та ефективного досвіду), творчою (розвиток творчого потенціалу всіх учасників освітнього процесу) [1].

Ми погоджуємося з Л. Лук'яною, що роботу над проєктом необхідно організувати таким чином, щоб здобувачі освіти навчалися: визначати основні і поточні (проміжні) мету і завдання; шукати шляхи їх вирішення, обираючи оптимальні; здійснювати і аргументувати вибір; передбачати наслідки вибору; діяти самостійно (без підказки); порівнювати отриманий результат з тим, що потребується; об'єктивно оцінювати процес (саму діяльність) і результат проєктування [3].

Професійна підготовка майбутніх конкурентноспроможних фахівців спрямована на оволодіння ними загальними та фаховими компетентностями, які визначені певною освітньою програмою. Проте, успіх майбутньої професійної діяльності тільки на 50% складається з них, інші 50% складають, так звані, непрофесійні навички – вміння переконувати, знаходити підхід до людей, лідирувати, міжособистісне спілкування, ведення переговорних процесів, робота в команді, особистісний розвиток, управління часом, ерудованість, креативність.

Саме робота над проєктом дає змогу задіяти в процесі навчання не лише інтелект, досвід, свідомість людини, а й її почуття, емоції, волю

якості, сприяє «зануренню» в навчальний матеріал, визначенню особистістю свого емоційно-ціннісного ставлення до нього, підвищенню ефективності засвоєння, що дає відчуття успіху. Проектна робота передбачає включення механізмів запам'ятовування й відтворення інформації; передачу інформації іншим; застосування знань у варіативних ситуаціях; розуміння причинно-наслідкових зв'язків, співвідношення частин і цілого; наведення аргументів та доказів, перегрупування окремих частин і створення нового цілого тощо. Вона розвиває у здобувачів освіти ініціативу, самостійність, організаторські здібності, стимулює процес саморозвитку.

Упровадження проектної технології передбачає індивідуальну, групову (парну та мікрогрупову) й колективну діяльність здобувачів освіти, а отже різноманітну взаємодію.

Виконання індивідуального завдання у рамках групової роботи над проектом стимулює здобувача освіти до пошуку нестандартних шляхів вирішення поставленого завдання, спонукаючи його до самоосвіти, оскільки від його особистого внеску в загальний проект залежить успіх всієї команди і ставлення членів команди до нього. Групова робота сприяє формуванню в майбутніх фахівців толерантності, емпатії, рефлексії.

Розглядаючи метод проектів необхідно звернути увагу, що в основу технології його реалізації покладено науково-дослідну роботу здобувачів освіти, яка вибудовується на засадах співтворчості останніх та викладачів. Зрозуміло, здобувачі освіти перших курсів (а точніше I – III) ще не спроможні повністю включитися до науково-дослідної роботи внаслідок недостатньої професійної, наукової підготовки. Але, на нашу думку, все ж доцільно залучати їх до пошуково-дослідницької роботи, оскільки репродуктивна самостійна робота не може бути достатньо ефективною під час формування самостійності як професійної якості майбутнього фахівця.

Найскладнішим для впровадження в освітній процес дослідницьких проектів є організація цієї діяльності, а особливо підготовчий етап. Викладачі при плануванні на навчальний рік мають виділити в навчальних дисциплінах провідну тему чи декілька тем, які будуть винесені на проектування. Далі необхідно сформулювати відповідну кількість як індивідуальних, так і групових тем, робота над якими потребує засвоєння здобувачами освіти необхідних знань і формування необхідного досвіду. Але викладачам слід мати на увазі, що проект здобувача освіти дуже часто може перетворитися в реферат, а реферат просто «втягується» із Інтернету.

Враховуючи побажання здобувачів освіти щодо ознайомлення їх з суттю, можливостями та алгоритмом роботи над проектами в освітньому процесі професійної підготовки майбутніх фахівців доречно

провести вступну лекцію-семинар «Проектні технології навчання у закладах вищої освіти», під час якої здобувачі освіти можуть висловлювати свої думки щодо того, які проекти викликають у них інтерес. Метою лекції-семинару може бути: оволодіння здобувачами освіти теоретичними знаннями щодо проектної діяльності, проектної технології та формування в них практичних умінь щодо їх реалізації в навчальній діяльності. За результатами участі в лекції-семинарі здобувачі освіти мали б засвоїти теоретичні основи проектної діяльності; логіку організації проектної діяльності; сутність проектної технології; види проектів; етапи виконання проектів; алгоритм роботи над проектом (дії викладача та дії здобувачів освіти); правила взаємодії, особливості презентації результатів проектної діяльності; критерії оцінювання діяльності з реалізації проектів.

Методи досліджень, які можуть використовувати майбутні фахівці під час пошуково-дослідної діяльності, крім роботи із літературою, є бесіди, опитування, анкетування, тестування, аналіз отриманих результатів, побудова схем, діаграм, таблиць та ін. В ході роботи здобувачі освіти уточнюють отриману тему, по-новому її осмислюють, в результаті роботи роблять несподівані, часом парадоксальні висновки. Результати досліджень під час виконання проектів здобувачі освіти оформлюють різним чином: готують презентації, веб-сторінки, буклети, інфографіку, стінні газети, ілюстрації, реферати, усні доповіді та ін.

Результатом виконання проектів є захист проекту та презентація творчого продукту. Виконаний проект можна презентувати на науково-практичній конференції, що проводить кафедра в межах освітнього закладу.

Практичний досвід засвідчив, що використання проектної технології навчання в освітньому процесі сприяє усвідомленню здобувачами освіти власної індивідуальності, формуванню контактності, емпатії, відчуття обов'язку, рефлексивності, відповідальності, готовності до диференційованої оцінки своєї праці, підвищенню професійного інтересу майбутнього фахівця. Різні форми співпраці викладача і здобувача освіти, майбутніх фахівців між собою, постановка і розв'язання творчих, професійно значущих завдань створювала психолого-педагогічні передумови розвитку позитивного настрою занять.

Література:

1. Динамическое лидерство в управлении проектами : учеб. пособие / под ред. Д. С. Бушева. Москва, 2002. 365 с.
2. Ковшун Н. Е. Анализ та планування проектів : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ-ри, 2008. 344 с.
3. Лук'янова Л. Технологія організації проектної діяльності. *Імідж сучасного педагога*. 2009. № 10. С. 16–21.